

ják a községeket. Kell, hogy az állam általánosan, miszerint a községek alkalmazottai tulnyomó részben állami funkciókat végeznek, azért ezen alkalmazottakat vagy átveszi és fizeti, vagy olyan jövedelmi forrást biztosít a községeknek, melyből azokat elláthatja kellő dotációval.

A jegyzői egyesület, a városfő tisztviselők egyesülete után a nemzetgyűlési képviselők bevónásával kérelmezendő lenne az általános forgalmiadónak és az állatforgalmiadónak legalább egyharmad részben való átengedése, s annak elrendelése, hogy az átengedendő keresatód, forgalmiadón a községi költségvetés keretén kívül eső jövedelmek képeznek.

A szerkesztőség választ kér mindazokról, kiknek kivételre terve van a közzétett szükségletek valamelyikére.

(Szükség szerint folytatjuk.)

Szerkesztőség.

Hirek a politika világából.

Az elmúlt héten, miután az adójavaslatokkal végzett a képviselőház, bezerült a magyar törvényhozás kapui négy vagy hat hétre tervezett szünettel. Azonban éppen az utolsó napok egyelőre még kihatalásában állig megmérhető nyújtatosságra esemény eredményezték abban, hogy főleg Wolf Károly buzgólkodására, ki a keresztény magyarok megépítésének törhetetlen harcossá, a különböző politikai pártok érdekesen egy képviselő egy tábora tömörültek annak a célnak elérésére, hogy a keresztény Magyarország megépítésére még különböző pártkeretek mellett is együtt dolgozzanak! Bizony, itt is volna már az ideje, hogy ne egymás meghurcolásában és szünetlen való versengésben merítsek ki erőiket, hanem összedobbanna a szívünk s egyesüljünk erővel, egyesülj lélekkel munkálunk szegény magyarjainknak megépítését.

A világ nagy politikai életében pedig a török feyverek diadalmas előnyomulása következtében lázas az izgalom szinte minden felé úgy a kis, mint a nagy antant népeimél. Kémi pasha ultimátumot küldött Angliának, hogy Konstantinápolyt és Drinápolyt birtokba kívánja venni s diplomáciai tárgyalások során csak nyilvánvalóbbá lett a nagy ellentét, mely Franciaország, meg különösen Olaszország — mely legelősebben látja már a trianoni béke égbe kiáltó igazságtalanságát — és Anglia között van, melyet magára kívánna hajtani a felvonuló török hadakkal szemben. Mint a ferges alma, úgy fog lehallani talán nem is olyan nagy messze jövőben a történelmi tájáról az egész trianoni béke, hogy megépeljön egész Európában megint a nemzetek egymás iránt való megbecsülés s ennek nyomán termelő munka, mindereket következtében pedig az egész emberiségnek olyanira várt békéje és boldogsága!

HIREK

•••

Orvosi hír. Dr. Kegyes Sándor műtőszemeros, volt budapesti szemklinikai és kórházi orvos, Mezőtúron meglepetéddel és speciális szemorvosi rendelését lakásán (volt „Rákóczy Vendéglő” helyiségben) megkezdte.

Ezűt lakadalom. Gyoma községnek ügyvezető orvosa, Dr. Nagy Ernő 8 héten csütörtökön ünnepelte boldog házasságának negyedszázados évfordulóját. Maga az ünnepség és mai idők küzdelmes élete idején — minden deséjére méltóan — nem a külső fényben, de annál gazdagabb és melegebb családi szeretetben folyt le, mert ez örömtünre ajkított a boldogságban osztozni az immár 77. évében levő Dr. Bakó Péter déványai főorvos és neje, valamint az ünnepek mindkét részről álló testvérei. Azon nagyszámú tisztelői seregéhez, kik szeretetüknek jókívánásaival halmozták el községünk községének ügyéért annyit és oly buzgósággal járuló orvosunkat, mi is csatlakozunk s kívánjuk, hogy munkabírásiának teljes erejében, a köz javára való nemes életének boldogságában lásson az ünnepeket család mind több öröme az otthonban és minél gazdagabb háladatosságot a társadalomban!

A kondorosztályi lakosság f. hó 24-én, vasárnap ünnepi kistemplomának 25 éves fennállási és felszentelési jubileumát, mely alkalommal Zelinika János esperes, apátipébános fenyves pápi segédleltel ünneppéyes misét és beszédet mond.

Szűreti mulatság Dévaványán. A déványai iparos ifjúság f. hó 24-én az Ipar-terület helyiségében délután 2 órai kezdettel szűreti mulatságot rendez. Lesz szakkabafutás, lepényesség, versenyás stb. moka. Különös érdeklődést ad még a szűreti mulatságnak az „anyós menybenzenelet”, melyet a vasuti pavilon előtt fognak a községnek bemutatni.

Békéscsaba r. t. város az országos vásárijai határnapját — tekintettel, hogy az eddigi vásárijai vasárnapra estek — megváltoztatni kívánja s azok határnapját minden február, június hónapok: utolsó, október hó negyedik és december első hétfőj napjára áthajta áthelyeztetni.

Endrői anyakönyvi hírek. Endrőd község népességi mozgama szeptember hó 1-ől 20-á a következőképp alakult. Született: 19 fiú és 17 leány. — Házasságok kötöttek: Cosmos Mihály és Nádori Mária, Bálint Mihály és Drácho Mária, Szabó Mátyas és Hunya Etel, Gyuricza Imre és Turcsányi Iona, Huszár János és Kondor Franci, Najbort István és Dávid Teréz, Kákas Imre és Giric Borbála, Kurilla Andás és Timár Mária, Bukva András és Rumuny Mária, Gubuznai Máté és Pap Rozália, Najbort István és Gacsi Eszter, Erdősi Vince és Vaskó Veron, Szujó Vince és Privóczki Mária, Timar Vince és Hunya Iona, Iványi Antal és Rácz Eszter. — Elhaltak: Vargu Mátyasné 69, Gyuricza Szabald 61, Koloth Mátyasné 63, Hanyecz Pálné 82 Fagyas László 2, Kulik Imréné 30, Duda Imréné 53, Hanyecz Istvánné 64, Hornok István 65, Hornok Mihály 79, Tóth György 62 éves és 4 csecsemő.

Lakodalmakra. eljegyzésekre és bérmlására legelsőbb és legelősebb ajándék az imakönyv. Vezetésképp. Hajadonok Országos angyala gyönyörű szép fekete bőrkötésben 600 korona, szonkötésben 800 kor., papirkötésben 120 korona. Vidéke utánvétel szállított Nagy választék Bangha-féle imakönyvekben. Kaphatók és megrendelők: Nádudvari Mihály könyv- és papirtereskedésében, Gyomán.

Hol kaphunk földet az endrői föld-igénylők? Előző számunkban hírt adunk arról, hogy Endrőd község előjárósága a földirtók igénylők jegyzékét elkészítette és azt már el is juttatta a földirtórendező bírósághoz. A földirtóreform egyik pontja az összeírás tehát már végrehajtott, hogy azonban a földirtórendező bíróság az endrői igénylők részére hol fog földet osztani,

arra egyelőre senki sem tud válaszolni. Munkatársunk ez ügyben érdeklődött a község vezetőkben, azokban szintén nem tudtak felvilágosításni szolgálni arról, hogy Endrőd község határában hol van a föld-reform értelmében felosztásra kerülhető földterület.

A dohány és a cukor ára. A közelmúlt idők lázas értékváltozásai kapcsán egyes lapok azt a hírt bocsátották napvilágra, hogy már most vasárnap megjelenik az új dohányárakra vonatkozó rendelet, mely ismét 100 százalékkal emeli a dohánynyemek árát s már kész van az az egyezség is, melyel az államiatóság és a cukorgyárak között az új beföldi cukor ára is megállapított, mely jóval magasabb lesz az eddiginél. Természetesen e híreket szelnek ersző lap azonnal készek közölni azt, hogy mindez a drágulás a gazdálkodó emberek miatt van. A pénzügyminiszter e rosszulindult és kőzsa újsg híreire közhírré tette, hogy mindezek csak az illető lapok általánosan csak részben a gazdátársadalom iránt való gyűlöletből fakadnának, sok részben pedig azért, hogy az így megriáztott községek siessen bevásárlásait eszközölni, hiszen illetékes helyen egyáltalán nem foglalkoznak a dohánynyemek árának emelésével jőllehet minden körülöttünk lévő országokban drágábbak azok, mint nálunk a cukor áráról pedig majd csak akkor lehet még tárgyalásokat is folytatni, ha látni lehet a cukorgyára termelési eredményét, melyre a bár későn jött esők még mindig igen jó hatással voltak. Vajljon mikor jönnek már rá ezek a merkanil cöllokkal szerkesztett újsg megírói arra, hogy éppen nem a gazdaságosság az, amely megszabja az ó termelvényei árat, hanem az az ő bőrzéjökön alakul ki legelőbbször már akkor, mikor a termelők legnagyobb része a kényseri szükség miatt áruba bocsátotta kevesi feleslegét.

Orsz. borsalmak. Az angolok híres naplajára a Times közli, hogy az orosz világ-megvaló profetár iskolában a növényekész 75 százalaka szenved nemü betegségekben s hogy 1922 márciusától a következő politikai gyilkosságok és kivégzések történetek: Kivégzettek 6774 tanár és tanítói, 54650 katonatisztet, 269000 kőzsaonai, 48500 rendőrségi ember, 12500 földirtokost, 355250 egyéb intelligens ember, 195800 munkást, 815000 parasztot. Rettenő számok s rettenetes világ, melyet e számok jelenítenek!

Negy millióért megfelelő bírtok keresetű elő- és holt felszereléssel, legalább 3-4 szobás lakóházzal. Bővebb felvilágosítás kiadhatóvalunk ad.

Önkéntes túlóraszám alakul Endrődön című közleményem alkalmával egy kis tévedés csuszott be. T. i. teljes az, hogy az én kezemmel nem folytán alakult meg ismét az önkéntes túlóraszám Endrődön; ház már 1919-ben megalkulás előtt állt az intézmény, azonban a ruha, illetve a teljes túlóra-eltérő beszerelési költségesség miatt csak láppangó parázs lett az önzetlenség megkötésére. Nem tagadhatom, van közöm a megalkulásához, mert asszutus hó 6-án felkerestem az EMTK. (Endrői Munkások Testvérek Köre) vezetőségét s tárgyaltam velük a megalkulásra vonatkozólag s proponálásom folytán meghívott vármegyei tüzérséghez felügyelő urat, s így nem is tudomására lett a tenyöről, mint ilyenről, mely az itteni iparos ifjúság onfaladók nemes elhatározásában nyilvánult meg. E megalkulásnál azonban meg nem törtört az „Endrői Munkások Testvérek Köre”, mert az önkéntes túlóraszám semmiféle nekusban nincs, nem volt, de nem is lehet e terület körrel, annyiannyiban teljesen külön alkalmazással, külön tisztikar és választmányal

Kész butorokat Vatay Gábor asztalos, Gyomán
 állandóan raktáron tart
 Elvállal és készít megrendelésre épület- és butor asztalos munkákat elsődrendű kivitelben.
 Ipartelepe motorerőre berendezve
 Ipartelepe motorerőre berendezve.

fog munkálkodni. Fontos tehát nem az, hogy ki a kezdeményező avagy a mozgató erő, hanem a létesítendő intézmény egy-egyéneknek, de leginkább a közönségnek hasznára lesz-e, vagy nem! Ha idealizmussal ékesített önzetlenséget megkívánó intézmény létező, vagy mind az mi szép, kellem, — ami hasznosság van egy intézményben, mindaz az önkéntes törlőszolgálat tevékenységében nemcsak keresetét, de fel is található. Főris Géza állami tanító.

A Békésvárm. nyomorenyhítő akció a vármegyében a legintenzívebb mederben folyik. A vármegye főispánjához eddig is tekintélyes adományok érkeztek. A mozgalom sikere érdekében — mint velünk hivatalosan közlik — Brandt főispán, mint a vármegyei Horthy bizottság elnöke sok oldalú elfoglaltságára való tekintettel megbizta Oroszlány Gábor ny. ügy. államrendőrség főfelügyelőt, hogy nevében és megbízásából a vármegye városaiiban, járási székhelyein és községeiben a már megalakult nyomorenyhítő bizottságokkal karöltve a hazafias ügy érdekében, utasítá-aihoz mérten munkálkodjon közre. A pénzübeli adományok kizárólag a főispán címére postán küldendők, annak átvételére senki más nem lett feljogosítva. Természetszerű adományokat pedig közjóléti bizottságok is átvethetnek. — Minden kisebb adomány a főispán s a hiilapok utján nyugtázva lesz. A vármegyei főispánja a Kormányzóra u. ö fömeltósága által kezdeményezett ingyenségi akció javára szánt adományok személyes átadhatása végett — minden hét csütörtök napján d. e. 9—12 óráig fogad.

Ujjab adományok. Gábor Odón tűzkárosult részére e héten a következő adományok érkeztek be: öv. Erdei Gáborné 707. sz. 500, Vidó Gergely 300, Öreg Gál István, Szerető István, Ehrmann Adolf 200—200 koronát. A múlt hét zárásával a gyűjtés összege az e hetivel 7720 korona.

Helyreigazítás. Múlt heti 28. számú lapunkban tévesen közöltük a Gábor Odón adományaiban R. Szűcs Gáborné nevét. Helyesen van: R. Szűcs Dánielné.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara dicsegete méltó tevékenységét fejt ki a mezőgazdák érdekeinek védelmében. Legutóbb több feliratot intézett a földművelésügyi minisztériumhoz, melyek mindenike a mezőgazdasági érdekképviselet elterelőségéről tesz tanúbizonyságot. Így javaslatba hozta a gabonavetőmag csávázásának kötelező elrendelését, valamint a hazai szűkös takarmányviszonyokra való tekintettel, a takarmánykivétel csökkentését. — Mozgalmat indított azomkivétel a kamara a lépése ellen való védoltság, továbbá az előlődi klimatikus viszonyoknak megfelelő nemesített gyümölcsfajok és nemesített vetőmagvak terjesztése érdekében.

Az erdőéri és vadóri szakvizsgákat folyó évi október 16-tól kezdődőleg fogják Budapesten. Miskolcon, Pécsen és Szombathelyen megtartják. A vizsgálati engedélyért szeptember hó 30-ig kell az említett városok erdőfelügyelőségéhez folyamodni.

SPORT

•••

Szolnoki MAV. — GySC. 4 : 0.

Cufos vereséget szenvedett a gyomai csapat a nála alig erősebb szolnoki csapattól.

A felforgató csapat összeállításán nagyon meggöszölte magát és a már sokszor látott rendszeriellen kapkodó játékon kívül egyebet sem nyújtottak.

Vasárnap, folyó hó 24-én

a két helybeli csapat: a GySC. és az IKTE. játszanak bajnoki mérkőzést.

Kondorosi TE. — Szarvasi MOVE. 3 : 2.

A szépen fejlődésnek indult kondorosi csapat értékes győzelmet aratott a jó játékerőt képviselő szarvasi MOVE. I. csapata felett.

A kondorosiak goalját Fabrici (2) és Vágás rugták.

MOZI

•••

Az „Apollo” filmszínház Gyomán f. hó 24-én, vasárnap Herczeg Ferenc, az illusztris magyar író „Kék róka” című, kitűnő színdarabjának hasonló című filmváltozatát hozza a nagyzerű svéd filmgyár, a Svenska Theatern kiűnően sikerült feldolgozásában. A rendkívül vonzó cselekményű darab minden szerepét a nálunk is ismert magyar hírű svéd művészek játsszák, a nagy magyar írő intenciójának megfelelő tökéletes átgondolással. Ritka szép látványosságot nyújtanak a darabban előforduló csodaszép bailetjeleket. Előadások 4, 6 és 8 órák.

•••

A „Korona” mozgószínház Endrődön október hó 1-én ismét megkezdí működését. Szabó Imre tulajdonos nem kivétel sem fáradságot, sem anyagi áldozatot, a legkitűnőbb filmekből állította össze a téli szezon műsorát. A „Korona” mozi ezúttal a közönség minden rétegének érdeklődését igyekszik kielégíteni és ly módon eléri azt, hogy a közönség érdeklődése hozzá kapcsolódjék. A megnyitói műsor kiemelkedő száma Mikszáth Kálmán egyik legjobb műve: „Szent Péter: csernyője” lesz fényes kísérő műsorral.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

•••

Munkatárs Körszóládány. Megválasztásához — bár kissé késve — gratulálunk. Régóta nélkülözök tudósításait. Reméljük, hogy új hivatalában továbbra is fenn fogja tartani kellemes összeköttetésünket.

A kiadást és szerkesztést felelős:

Nádudvary Mihály.

Főszerkesztő:
Sass Ferenc

PUBLIKÁCIÓ

Debreczeni Endrenél szilva, paradicsom, dinnye, burgonya, bor, must, szőlőprés, dohányhákó és zsinig, géptörökök van eladó, minden kedden és pénteken délután és szerdán-szombaton délelőtt 1434. sz. piactéri árszámánál. 2—2

APRÓHIRDETÉSEK

AZ APRÓHIRDETEREK DÍJA 10 SZÓGÓ 20 KOR. MINDEN TOVÁBBI SZÓ I KOR. 50 FILLER.

FOOTBALL labdákat, cipőket és szipcsontvédőket legolcsóbban és legjobb minőségben készít — HAMZA JÁNOS Gyoma, Berényi-ut.

EGY JÓKARBAN levő kályha, iroda részére megvételre kerestetik. Ajánlatok a Messinger-féle fakereskedésbe kéretnek. 2—2

KÉSZ BUTOROK tömör keményfa és festett butorok kaphatók VATAY GÁBOR asztalos ipartelepén Gyomán, Kossuth Lajos-utca 373. szám alatt. 18—20

BÜKK hasáb, fenyő hasáb és kötözött fenyő-hulladékok legolcsóbban szállít wagtonelekekben is Messinger Mór utána fakereskedő Gyomán. 4—*

HATÁRTANUL tartós fényképeket olcsón készít Dávid Géza Endrődön. 1—3

HIRDETÉSEK

Értesítés!

A Gyoma, Endrőd és Kondorosi községek közönségét, miszerint Gyoma községben a központi szövetkezetnek

— szeszfőzdéje —

megalakult. A pálinkafőzést október 5-én már megkezdí, ahol bárki a saját cefréjét főzheti tetszése szerint. A kifőzött pálinka 200 koronánál többre nem esik. A cefretulajdonosok a sorszám miatt már jelentkezhetnek Szilágyi Lajosnál a Tisza malommal szemben. Cefrét a legmagasabb árban veszünk pénzért, esetleg pálinkáért becsereélünk.

Az igazgatóság.

Középiszolatát végzett fii nyomdász-

tanulónak felvétetik a „Hungária” nyomdában Gyomán.

Tankönyvek, irkák, írószerek és iskolatáskák a

legolcsóbban és legnagyobb választékban Gyomán: Nádudvary Mihály könyvkereskedésében szerezhetők be. Vidékre utánvét elszállítok. Kérjen azonnal árajánlatot!

?

A gyomai takarékpénztár gabonaosztálya

legmagasabb napi áron vásárol mindennemű terményt.

Bankosztálya

elfogad takaré- és folyószámla betéteket a legmagasabb kamatozásra. Kötött és nagyobb összegű betétekre nézve igen előnyös külön megállapodás. — Vásárol és elad ezüst- és aranypénzt, valamint bármilyen külföldi bankjegyeket, ugyint dollárt, lejt, soklot stb. napi áron. Külföldi átutalásokat gyorsan és előnyösen bonyolít le. — Mint a Magyar Távirati Iroda gyomai expositurája, közgazdasági hírszolgálatot közvetít helyben és a vidékre. Hírszolgálatát megbízható, pontos és gyors.

Sikert fog elérni, ha a „Gyoma-Endrőd Vidéke” hetilapban hirdet.

Figyelem!

Karika gyűrűk, aranyláncok, meny-

asszonyi ajándékok és mindennemű

órák nagy választékban kaphatók.

Óra és ékszer javítások után

írásbeli jótállást vállalok.

Fischer Miksa
ékszerész Endrőd.

(Az ártézi kuttal szemben)

Oláh Péter

kovácsmester

állandóan raktáron tart
és legolcsóbban árusít
uj kocsikat.

Gyoma, Deák Ferenc-utca 614.

Uj rőfösüzlet!

Van szerencsém a mélyen tisztelt vevőközönséggel tudatni, hogy a Deák Ferenc-utca 39. házszám alatt

rőfösüzletet

nyitottam, ahol raktáromon állandóan tartok mindenféle vásznakat és téli szöveteket

Ezupon kérem a mélyen tisztelt vevőközönség szíves támogatását, — maradtam kiváló tisztelettel:

Hatvany Antal

1-2 rőföskereskedő.

Vas! Vas! Vas!

Gazdasági eszközök, szerszámok, épületek és butorvasalások. Kovácsok részére alkalmas mindennemű szegek sodronyfonatok és végül minden nagyságú takaréktűzhelyek és lapok legolcsóbban a „Hangyá”-nál kapható (Felsőrézsi Caslnóban).

Uj szállítmány érkezett

kőrifa és szilfa rönk,
keréktalp, küllő, faragott nyirfa és bükkfa kocsirudakból. Állandó nagy bognárfa raktár.

Messinger Mór utóda
fakereskedő cégnél Gyomán.

**Téglaéshódfarku
cserép**

állandóan kapható

Wagner Testvérek

endrődi téglagyárában.

Telefon 9. sz. Telefon 9. sz.

Gyomai „HANGYA” főüzlete

fűszer, gyarmat, rövid. üveg és kevés vasárukkal, gazdasági gépek, kovács- és kőszén lerakkattal.

1. számú fióküzlete

(felsőrézsi olvasóköriben)

fűszer és általános vasárukkal és italméréssel.

2. számú fióküzlete

(kisirélt olvasóköri épületében)

fűszer, gyarmat, rövidlárú, konyhai felszerelések, lőként rőfös. csp., szövatarúk és gyermekruhakkal.

3. számú fióküzlete

(Árvaház-u. Szabó pék házában.)

fűszer- és csekélyebb rövid- és rőfösárukkal.

Hangszerek, zongorák, gramofonok.

Minden hangszerünkért jótállást vállalunk.

Királyi
udvari

hangszergyár

STERNBERG

Budapest, Rákóczi-ut 60/c. szám alatti saját palotájában.

Irja meg azonnal, hogy milyen hangszerre van szüksége és mi arról díjtalanul küldünk ajánlatot, ha ezen újságra bivaikozik. — Javítandó hangszeret küldje postán gyárunkba. Juttanyosan ujjalajukjuk. Gramofon-utajajnosoknak legujabb hanglemezekről ingyen és hermentve küldjük műsorjegyzékünket.

Hungária

könyvnyomda Gyomán.
Vállal mindennemű nyomtatványok készítését.